

(Агуулах Октябрийн социалистическэ революциин 43 жэлэй ойдо зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гэй гаргаһан Уряануудһаа).

Сэн 20 мүнгэн.

А. Егоров,
хүдөө бэшэгшэ.

ЛЕКТОРНУУДЭЙ БҮЛЭГ ЭМХИДХЭГДЭВЭ

Курумканай совхозой партийна организацин дэргэдэхи лекторнууд бүлэг хүүлэй үедэ хүдэлмэрээ нилээд хайжаруулба. Эндэ 52 лектор бии юм. Эдээнэй дунда элдэб мэргэжлэд: агрономууд, багшнар, зоотехникууд, врачууд, инженернууд лекторээр хүдэлжэ байдаг. Хүдөө ажахын, уласхоорондын, багшанарай, медициннэй, шинжэлхы эрдэмэй секцинууд эмхидхэгдэнхэй. Секци бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэ лекторнуудт тодорхой заабари, темэ хараалха үгэдэг, ямар нэгэн сагай хугаасаа соо лекци бэлэдхэхэ даалгавари үгдэлгэ гуримтай. Жэшээнь, хүдөө ажахын секцин лекторнууд В. Б. Базаров, М. П. Ефремов, К. М. Кузьмин, И. И. Трофимов гэшүүн имэ лекцинуудыг бэлдэхэ: «Курумканай совхозой саанадаа хүгжэхэ арга боломжонууд», «Продукцины өөрын үнэ сэн химдаруулха арга», «Нооноо сэхээр абадаг болохо арга тухай».

Уласхоорондын асуудалаар лекторнууд түби түбине хубаажа абаад, лекци уншадаг гуримтай. Жэшээнь, лектор Б. Б. Пехуров Африкаар, лектор Н. Б. Хинхитиев Дутын, Дундада зүүн зүгэй орондууар, лектор С. Ц. Гармаев Баруун Европын орондууар лекци уншадаг юм.

Секци бүхэнэй гэгшүүд бэлдэһэн лекцинуудэ хамтаараа зүбшэн хэлсэдэг, баталдаг байна. Тэднэй бэлдэһэн лекцинуудыг хамталжа, эндэх лекторэй бүлэг лекци уншаха түсэбөө табилдаг юм. Тинхэдэ лектор бүхэнэй хараалха хоёрлоо үсөөн бэшэ лекци уншахаар хараалдагана.

Хүдөө ажахыда түрүү дүй дүршэл

шудалан үзэхэ, дэлгэрүүлхэ, тэрнине совхозой үйлдэбэрилдэ нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ сэх анхрал хандуулагдана.

Совхозой парткомой дэргэдэ хаяшаг политическэ гэгээрэлэй кабинет байгуулагдана. Кабинетэй дэргэдэ совет бии болгодоһон байна. Энэ совет түрүү дүй дүршэлыг согсолжо байдаг. Энэ кабинеттэ совхозой ажабайдалай дүнгүүд, эрдэм ухаанай, техникийн туйластанууд тухай, уласхоорондын байдалаар хонирхолтой материалнууд бии юм.

Совет хүн бүхэндэ эрдэм олгохо гэшээ лекторнуудэй нагшин хэрэг мүн. Эрдэм ухаанай туйластыг үргэнөөр дэлгэрүүлхэ арга боломжо бии. Совхоздо II лектор хүдэлжэ байна. Холын замканууд, фермнууд, гүүртэ болон отарануудта хүдэлжэ малшадыг лекцид хабаруулха зорилгоор совхозой партийна комитет нүүдэл культбазануудыг ябуулдаг болонхой. Эдэндэ лектор, медициннэй хүдэлмэрилэгшэ, парикмахер, наймаашан библиотекар, клубай хүдэлмэрилэгшэ гэхэ мэтэ ородог. Гадна нутагай «артистууд» малшадта наада харуулдаг байна.

Манай ажабайдалда үдэр бүри мүнхэлэн гаража байдаг түрүү шэнэ юмны дэлгэрүүлхэ, хүн бүхэниг эрдэмдэ хургаха гэшээ пропагандын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй шуухала зорилго болоно. Энэ зорилгоо бэлүүлхын тулада эндэх лекторнууд шармайн хүдэлжэ байнхай.

Н. Дашиев,

КПСС-эй Баргажанай райкомой пропагандист.

Долоон жэлэй хоёрдохи жэлдэ—1960 ондо нийтлэгэ малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмынэ улам дээшлүүлхэ талаар Кяхтын аймагай Кударын совхозой ажалшад харюусалгатай, хүндэтэй уялгануудыг абахан байха юм. Эндэхид илангаяа хони үсхэбэрилгөөр шангахан зорилгонуудыг урдаа табинхай. 1960 ондо 100 эхэ хонин бүригөө 100 хурьга абажа, хамта 22000 хонитой, мүн тэрэ тоодо 10000 эхэ хонитой болохо уялгатай. Тинхэдэ хонин бүригөө 3 килограммһаа бага бэшэ нооно хайшалха гэжэ шиндэһэн байгаа. Эдэ зорилгонуудыг бэлүүлхэдэ эрдэм нагшын туйлаһан шэнэ амжалтануудыг ажал хүдэлмэри дээрээ нэбтэрүүлэн, ажалай бүтээсэ дээшлүүлхэ, продукцины өөрын үнэ сэн химдаруулха гэшээ сэх удхашанартай бшуу.

Энэ талаар тус совхозой түрүү хониншон Бато-Сүхэ Тучинович Доржиевай даадаг отарынхид хайн амжалтануудыг туйлажа байна.

Байгша оной июль наарада 700—700 эхэ хонидоо бүридэһэн хоёр, 900 хурьгадай нэгэ отарануудыг хамтаруулжа, хамта 2300 хонитой, тэрэ тоодо 1400 эхэ хонитой томодхогдоһон отара эмхидхэгдэжэ, долоон хүнөө бүридэһэн нүүхэр Доржиевай бригадада даалгагдана байгаа. Тус отарынхид хоёр жэлэй туршдаа (1960—1961 онуудта) 100 эхэ хонин бүригөө 300 хурьга абаха гэгшэ хүндэтэй, харюусалгатай уялга абанхай. Тэдэ энэ уялгага тэднэр амжалтатгайгаар бэлүүл-

ЗОРИМГОЙГООР ДЭМЖЭХЭ ХЭРЭГ

жэ байна. Мүнөө энэ отарада хамта 1360 хурьга түлжүүлэгдэхэ гэхэ гү, 100 эхэ хонин бүригөө 111 хурьга абтанхай. Үнгэрэгшэ зундаа, июнийн 10-аа эхилтэд июлийн 13 болотор, 500 гаран эхэ хонин искусственна аргаар үржүүлэгдэжэ, жэлэй дүүрэтэр үшөө 500 хурьга абаха юм. Тингэжэ 1960 ондо хамта 1860 хурьга түлжүүлэгдэхэ гэхэ гү, али 100 эхэ хонин бүригөө 150 хурьга абаха болоно.

1961 ондо мүн 100 эхэ хонин бүригөө 150 хурьга абаха арга боломжо дүүрэн бии. Август, сентябрь харануудта 1100 эхэ хонин искусственна аргаар үржүүлэгдэхэ. Тэднinin январь, февраль харануудта түлэхэ. Тэдэ июнь, июль харануудта үбэл хурьгаалан хонидойнгоо заримынь үржүүлжэ, декабрь наарада мүн лэ олон гүл абаха байна.

Энэ отарын хонишод зунай эхээр, июнь, июль харануудта хонидоо искусственна аргаар үржүүлэгдэ шалабари, дүй дүршэл эхэтэй болоһон байна. Тэдэнэй зунай эхээр үржүүлэгдэхэ хонидоо хабарһаа эхилжэ бэлдэнэ. Тэдэнэй хурьгадынь гурбан наратай боломсоорнь эхэнэ халгажа, хурьгадай тухсай отарада абаашана. Үржүүлэгдэхэ эхэ хонидоо хайн бэлшээрлэд адуулжа, орооно таряанай зүйлнүүдээр эдэлүүлэнэ. Мүн ототой хонинуудыг бэлдэжэ олодог 50 гаран хусануудта хайнаар эдэлүүлжэ, тэднине үс үс болоод лэ, илангаяа үдэрэй аямаа халуун сагта, уһанда оруулжа хэрюусуулдаг байна. Эндэхид ототой хонидоо үдэшэ, үглөөнinin заатагуй дахаруулан искусственна аргаар үржүүлэгдэ заншалтай юм.

Зунай, намарай зүлгэ ногоон дээрэ хонидоо горьтойгоор таргалуулжа абаха хэрэгтэ эдэнэр анхралаа эхээр хандуулна. Зунай сагта хонидоо үүр сайжа байха үеэр бэлшээрлэднэ гаргажа, үдэрэй халуун болотор садатарнь эдэлүүлэнэ. Үдэрэй халуунда гол уһанай эрьсэд, һүүдэрлэг газараар бэлшэнэ. Намартаа таряанай узуур дээрэ хонидоо адуулжа, хаамагуудар хэһэн хореонуудыг хэрэглэн, полинуудыг дахажэ, ходоодоо нүүжэ ябадаг заншалтай. Энэ намартаа тус отарынхид хэдэ дахин нүүжэ, таряанай узуур дээрэ хонидоо хайса адуулжа, тобир тарган болгожо шадаа.

Ц. Батеев.

АЖАЛ ХҮДЭЛМЭРИ ОНЬОЖОРУУЛХА АСУУДАЛДА ГОЛ АНХАРАЛ ХАНДУУЛХА

(Модо бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой III-дахы пленумһаа)

Ажал хүдэлмэригөө шэнэ техникэ, түрүү технологи хэрэглэхэ асуудалда парти, правительственной эхэ анхрал хандуулна. Энэ анхралданы харюусан, түүхэтэ долоон жэлэй түсэбтэ болзорхоонь урид дүүргэхэ гэгшэ бүгдэ арадай мүрысөөндэ оролоһон республикнай модошод 1960 ондо абахан уялгатай нэртэй түрэтэйгөөр бэлдүүлхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлнэ гэжэ модо бэлэдхэлэй промышленностин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой III пленум дээрэ тэмдэглэгдэ.

—КПСС-эй Центральна Комитетэй июлийн Пленумэй шиндхэбэринуудээр зоригжоһон «Забайкалс» комбинатай модо бэлэдхэлэд үйлдэбэрилдөө шэнэ шэнэ түхээрлэг, механизмуудыг нэбтэрүүлнэ, түрүү арга ажалдаа үргэнөөр хэрэглэнэ, — гэжэ тус комбинатай главы инженер А. И. Корблев элдхэл соого хэлэбэ.

1959 оной дүрбэдхэй кварталда, 1960 оной туршдаа модошодой ажал хүдэлмэри оньожоруулхаар, автомат арга хэрэглэхээр хараалагдана олохон хэмжээ-ябууланууд тус комбината бэлдүүлэгдэнхэй. Модо ута зандан шэрээхэ, отолхо гэжэ мэтэ хүндэ хүдэлмэри энэ жэлдэ хүсэд оньожоруулгадаа, Гансал модо шэрээлгэн ажалай оньожоруулгадаада 1958 онойхидо орхо-

доо үнгэрэгшэ жэлдэ ажалай бүтээсэ 7 шахуу процентээр дээшлээ, жэлэй туршдаа 500-гаад хүдэлмэрилэд бар хүсэний ажалһаа сүлөөлөгдөө. Ажалай оньожоруулгатай ашаар жэл соо дүрбэ гаран миллион түхэригэй гүрэнэй мүнгэ зөөри алмагдаха юм.

Мүнөө үдэ комбинатай предприятиеда бага комплексно бригаданууд модо бэлдэдэг болонхой. Тус бригадануудай гэгшүүд олон мэргэжэл шудалаа. Тэдэнэр ямаршэ техникэ хэрэглэжэ шадаха юм. Бэзнээр хүдэлдэг хөрөөгөөр гансахан хүн мод отолдог болохо-донь 70 хүн сүлөөжэ, ондоо ажалда эльгэгдэнхэй. Мүн олон нүүдэл электростанцинууд хэрэглэгдэхэ болдо. Модо ута зандан шэрээдэг болохоонь хойшо, нэгэ автомашинада 3 кубометр үлүү ашагдана.

Гэгшэнь ажал эхэтэй хүдэлмэрин зариманинь оньожоруулгаданышэ, нэгэ зариманинь оройдоошэ эхилээдүй. Жэшээнь, модоний гэгшүүдэ отолхо ажалай хахадныл лэ оньожоруулгадаа. Уһаар модо урадуулха, тэрнине уһанһаа гаргажа ажал хүсэд оньожоруулгададүй.

ТҮРҮҮ АРГА ҮРГЭНӨӨР ХЭРЭГЛЭХЭ

Промышленна предприятинуудай коллектив долоон жэлэй хоёрдохи жэлэй түсэбтэ болзорхоонь урид

Феодосия Кирилловна Тр... 24 жэлдэ хаалшанаар хүн... раа аймаг, колхоз соогоо алд... Энэ жэлэй 9 наарада унэ... 1982 литр һу наажа, уялга... литрээр үлүүлэн дүүргэбэ. Зүр... рэ: Зайграйн аймагай «Гиган... хозой хаалшан Ф. К. Трофимов... Л. ХАНДУРОВАЙ

С а р ю у н д а а

Цырендоржо байбали

Жаран гурба наһандаа хүрэн баше, сарюун хүнгэн, урагш наатай ажалша бэрхэ малш рендоржо Цыренович Сар мэдэхэгүй хүн Сэлэнгын Карл Марксын нэрэмжэтэ соо байхагүй.

Цырендоржо Цыренович модо үүлэртэ малай хаалшын эмхидхэгдэһэн сагһаа мүнөө болотор тэндэ адуу наар хүдэлжэ байна. Тэрэ хойшо аяар хори гаран жэлэ — Мүнөө жэл фермынай бэлшээрин ургаса ногоо хайн байгаа. Тингэбэшэ би адуулуудда бэлшээрингөөр боломжотойгоор хэрэглэхэ додогоби. Урдынхидаа адуу зун фермынай үнэдэ адуу адуулагдаа. Бүхэли сүүдхэ хуу хүнүүднэй бэлшээрин ябуулагдажа, хүшэ тамираа нууд, ашаг шэмээшэ эхэтэй Унгарһан юһэ нара соо наал үнэдэй түс бүригөө 2885 л наагаабади. Үдэр һүннүгэй оройнай аша дэмь хосороһон наахад салхал баясамаар —гээд хөөрэнэ.

Ц. Бадмаев.

(Хорин аймагай хонишодой зүблөөнөө)

юумээс бүтээсэ эхэтэйгээр дүүргэхэ талаар эдэнэр элигэ жэшээ харуулаа.

Харюусалгагүй, хайша хэрэгээр ажалдаа халдаха ушарай үндэһэн тингэжэ усадхагдаа. Юундэб гэгшэ эдэ отарынхид тоотой хони даажа абаад байхадэ, тэдэнэй ашаг шэмынь дээшлүүлхэ, тоо толгойнэ олошоруулха зорилго гансал өһөдхөөнь дуудыдаха; ондоо хүндэ найдаха аргагүй болоо бшуу.

Бээ дааһан нимэ отаранууд нэн түрүүн сабиалангаа уһалха, шөбхөжүүлхэ, хонидоо хайн шаанартай үбнэ, тэжээл бэлдэхэ гэхэ мэтэ шуухала хүдэлмэринүүдыг хуу өһөдөө үнэн сэдхэллээ хэдэг болонхой. Гадна үүлэй үедэ малай типовой байрануудыг, хонишодой нууха гэрнүүдыг тэдэнэр өһөдхөөнөө хүсөөр бариадаг болохо эхилээ.

Мүн эрхэ жэлдэ тэдэнэр өһөдөө хонидойнгоо нооно хайшалхаар шиндээ.

Коммунист ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэһэн механизированн отарын ахалагша хонидод Цыган Бунтисев, Тудуп Тушинов илангаяа хайн үрэ дүнгүүдыг туйлаа. Энэнь тушаа өһөдөө зүблөөн дээрэ хөөржэ үгөө.

— Бидэ үгээс ойлголсоод байхадэ, юушье бүтээжэ, дүүргэжэ шадахаби, — гээд коммунист ажалай нэрэ зэргэтэй механизированн отарын ахалагша хонидон Тудуп Тушинов зүблөөн дээрэ мэдүүлээ.

Эдэ отаранууд эрхэ жэлэй январь нэгэнһэ ажахын тоосоондо оруулгдаха юм.

Ушар нимһээ тус зүблөөн хонидой механизированн томо отарануудта үргэн харгы нээжэ, аймаг соохи жэжэ отарануудыг хуу томодоххо гэжэ шиндхэбэ. Ингэжэ үнэгүй нооно, мяха эхээр абаха аргатай болоно бшуу.

ХУРЬГАШАДГҮЙГӨӨР АЖАЛЛАХА

Нарай хурьга түрүүшын 5—10 хонотго тон хайнаар, нарин нягтаар харууналха, тэнжээхэ гэшээ онсо шуухала хэрэг болоно. Муу харууналһаа, уурагаа хайса хүхэнгүй, хүйтэ нойто абаад хурьгадай үбшлэхэ, гарзалха ябадал ани олон ушардаг гэшээ. Хурьгадай үбшлэхэ, гарзалхыг болоуулахын тула түрүүжэ абахан хурьгадаа ондоо түлһээ эрлэн хурьгашидгүйгөөр, өһөдөө хайнаар хаража түлжүүлхэ гэгшэ шэнэ, хайн үүсхэл эндэ үгэ хэлэгшэд—хонидой механизированн отарын ахалагша хонидод Б. Жамьянов, Ц. Бунтисев (Хэжэнгын совхоз), Р. Доржиев (Хорин совхоз), О. Тагаров (Анаагай совхоз) гэшүүд дуралдаа.

Жэшээхэдэ, Р. Доржиевай (Хорин совхоз) механизированн отарын хонидод Хандама Бадмаева болон бусад 200 хүртээр хурьга өһөдөө түлжүүлхэбди гэжэ.

Эхэ хонидой отарануудта түл абагдан дээрэ хонин ажалла хүдэлгөгүй олон залуу хүүбүүд, басагад жэлһээ жэлдэ колхоз, совхозуудта хурьгашидаар эльгэгдэдэг. Харин хурьга түлжүүлхэ тоо харюусалгатай хүдэлмэри эдэнэртэ даалгаха гэшээ алдуу гэжэ зүблөөндэ хабаа-

дагшад тоолоод, хурьгашидгүйгөөр, өһөдөө хурьгадаа түлжүүлхэ гэгшэ шиндхэбэри абаа.

ЭХЭНЭНЭЙ НАЛГААНХАН ХУРЬГАДАА ОНСО ХАРУУАНДА ТАБИХА

Эхэнэнь таһаһан хурьга түлжүүлхэдэ шадмар бэрхэ хонидон Тудуп Тугов (Хэжэнгын совхоз) энэ асуудал шуашалан табиа.

Т. Тугов хурьгадыг үнэгшэ харадаг тула тэднине түлжүүлхэ талаар баян дүй дүршэлтэй болонхой. Энэ зун, июль соо гүрэндэ тушаан хонидын дунда зэргээр 53 килограмм түс бүридөө тагаба. Һүүлээрнь 15-15 килограмм шэгнүүртэй 750 хурьга тушаажа абаа. Тинхэдэ эрэ хурьгадыг хайса саг соонь шэмхэхэ гэшээ тон шуухала.

— 5 нарын туршдаа эдэ хурьгадаа адуулаад байхадэа сохон 35—35 килограмм болгохо бээбэ, — гэжэ нүүхэр Тугов хэлээ.

Хурьгадаа эртэ гаргана, зунай халуун сагта хэбтүүлнэгүй, гүбэйн оройгоор, набишаа намаатай ой соо, хэрюун газарта адуулдаг, эдэлүүлдэг, нооно баталганаһаа нэргылжэ уһай табидат. Горхо, тальянһаа уһалхадэ зариманинь уһалангүй ябалдаг дээрһээ, модон хообо сооһоо, хаража байгаад сэбэр уһа уулгадаг заншалтай.

Үбшлөө хашаа соохи бүлээн хоргооһын үлгөөгүүр ообоолоод, үдэшэндөө тарадаг юм.

Мүнөө жэл Т. Тугов хонидоо оройгүй хотондо байлгажа үбшлүүлээд туршахан. Эрхэ жэлдэ толгой бүхэнinin 50—55 килограмм шэгнүүртэйгээр гүрэндэ тушааха уялга абаа.

Нимэ аргаар хониной мяха эхээр абажа, гүрэндөө тушаажа хориинхид шадаха байна.

Аймагай хонидод ажалалһаа дүн гаргажа, саашанхи зорилгонуудта тодорхойлох зургаа, эрхэ жэлдэ 100 хонин бүригөө 104 хурьга түрүүжэ, хамта 100000 хурьга абажа, хонидойнгоо тоо толгой 15 процентээр олошоруулха, хонин бүригөө 3 килограмм нооно хайшалха гэгшэ социалистическэ уялга баталан абаа.

Тингэдэ тэдэнэр Сэлэнгын, Яруун хонидошэ социалистическэ мүрысөөндэ уряа. Дорюун алхамар дабиһан долоон жэлэй гурбадхи жэлэй түсэбтэ урагшатай дүүргэхын тула Бурят оройной хонидой дунда социалистическэ мүрысөө үргэн дайалсатгайгаар дэлгэрүүлхэ тухай, хонидой механизированн томо отарануудыг хаа хаанагүй эмхидхэхэ тухай тусхай бэнигээр республикын бүхы хонидод тэдэнэр хандаа.

Хорин хонидошэ энэ хайн үүсхэлшэнь КПСС-эй обком болон Министруудэй Совет хайшаан дэмжээ. КПСС-эй обкомой нэгэдэх секретарь А. У. Халалов, Министруудэй Советэй түрүүлэгшэ В. Р. Филиппов хонидодто халуун баяр хүргөөд, тэдэнэй эхэ үүргэ, зорилго тухай хануулаад, ажалдаа амжалта туйлахынь үнэн зүрхэнһөө хүсэбэ.

Хорин хонидод хэлэһэн үгэдөө хүрэхөөр хүдэлхэ гэжэ шиндээ.

Ж. Бадмаев, манай жорр.

100 МЯНГАН ХУРЬГА ТҮЛЖҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

Мяхалиг, ноонолиг үүлэртэй хонин бүрэгые олоор үдхэжэ, түрэл Эхэ орондоо эхэ нооно, мяха тушааха байгааһын зохиод эрхэ байдал Хоридо бии гэшээ. Эндэ хада майла-тай, голоорго марса хужаарар, уһаар элбэг үргэн уужам бэлшээр-ришэ бии, хэр угай ажалша малша хууһуудыг олон.

Тинхэдэ эндэ сагай уларил хуурай, ганданги дээрһээ малда тэжээл бэлдэгдэхэ жэлһээ жэлдэ бэрхээтэ тохёоллодог. Хэдшэнь бэрхээтэй байбалин эндэхид хонидойнгоо тоо толгой олошоруулхадэа хамта үүлэртэй хайжаруулжа, бүхдөө нарин, парибтар ноототой хонидой боложо байнхай.

Хонин ажал эрхилхэ талаар дутагданууд йһала бии. Нэн түрүүн отарануудын жэжэ, түс бүридөө 100—200 толгой хониды 1—2 хүн харууналдаг байна. Нимэ жэжэ бутархай отаранууд айхабтар олон газарта, таруу байхадэ, тэднине хүтэлбэрилхэдэ бэрхээтэлэй байгаа бшуу. Мүнөө үеын эрхэ байдалда нимэ аргаар хонин ажал саашадан хүгжөөхэ гэшээ бэрхээтэй болоо. Тингэһээ тэндэх хүдэлмэри оньожоруулха, зооветеринарна хайн туһаламжа үзүүлхэ, малшадан ажа-һуудад хайжаруулха хэрэгтэ нимэ жэжэ отаранууд нилээд бэрхээтэл ушаруулхадэа гадна, наад тойбо татадаг боложо эхилээ бшуу.

Зарим колхоз, бригаданууд жэжэ бутархай олон отарануудда үбнэ тэжээлээр, хайн байра байдалаар, уһауурнар хүсэд хангажа хүшээрхээс болонхой байна. Эндэб гар-гаша эхээр хүгдэжэ абтаһан нооно, мяханай өөрын үнэ сэн эхэ болодог бшуу. Тингэһээ хонин ажал хүгжөөхэ шэнэ онол арга бэлдэхэ, нэбтэрүүлхэ, бага хүсэ зөөри гаргажа, үнэгүй нооно, мяха абаха гэшэ мүнөө үеын тон шуухала зорилгонуудай нэгэн болонхой.

Хонин ажал хүгжөөхэ шэнэ онол арга, дүй дүршэл малай оройной хизаар, областинуудта йһала бии ха юм даа. Хорин хонидод ставропо-лиинхидэй жэшээгээр механизиро-ваннэ томо отарануудыг энэ хаба-рай эмхидхэжэ, саашаада хонин үлхэхэ зүб замда ороо юм.

Хонидой механизированнэ томо отарануудай эхэ аша туйа харуу-һан түрүүшын дүй дүршэл эндэ хаяхан болонхой аймагай хонидошэ зүблөөн дээрэ согсолдогдо. Айма-гай хонидод энэ жэлэйгээ ажалай дүн болон саашанхи зорилгонууд тухайгаа хөөрөлдэхэсэ эндэ эбтэй эмхитэйгээр, эдэхбитэй сугларбад, тус зүблөөндэ эхэ, һүбэй хонидой отарын 160-аад ахлагшад хонидод хэбааталсаа. Зүблөөндэ үрлалтай КПСС-эй Бүриад обкомой нэгэдэх секретарь А. У. Халалов, рес-публикны Министруудэй Советэй түрүүлэгшэ В. Р. Филиппов гэгшүүд байлсэба.

Энэ асуудал тушаа КПСС-эй рай-комой нэгэдэх секретарь В. А. Сахьянов дэлгэрэнгүй элдхэл хээ.

МЕХАНИЗИРОВАНН ТОМО ОТАРАНУУДАЙ ҮРГЭН ХАРГЫ НЭЭХЭ

Хэжэнгын совхоздо эмхидхэгдэ-һэн хонидой механизированнэ томо отаранууд зунай байра, үбнэ тэ-жээл болон үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл дээрэ илангаяа хайн үрэ дүнгүүдыг туйлаа. Ажал эмхидхэхэ, хэлсэһэн

Коммунист Будапырен Бадмаевич Шагжын Сэлэнгын совхоздо ахалагша хонидоноор хүдэлмэрилэн. Нүүхэр Шагжын коммунистическэ ажалай удари-гай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ гурхэтын түлөө тэмсэнэ. Дүршэл эхэтэй хонидон үбэлжэлгэдөө үнн хада бэлэн болонхой. Зунай сагта газараа 7 һури хайхан уһалжэ соогоо абаа. Зураг дээрэ: Б. Б. Шагжын хөрөөгөө занабарида дүүргэ-хээс байна. А. МАНТАВБАЙ фото.

К. Халмаев.

Уласхоорондын шэнжэлэл

ГЭГЭЭН ГЭРЭЛТЭЙ ЗОРИЛГОЕО
БЭЛҮҮЛХЭЙН ТҮЛӨӨ

ООН-ий Генеральна Ассамблейн XV сессид хабаадаж байсан советскэ делегацийн хүдэлмэрид зориулагдан Москвагай ажалшад митинг арадай, парти, правительствын бата нэгдэлтэй байһы. Совет гүрэнэй гадаадн политикын хэзэр найшагдаг байһы эли тодоор харуулаа. Нью-Йоркод СССР-эй делегацийн хэзэн хүдэлмэрин, хүн түрэлтэнэй гэгээн гэрэлтэ эрээдүйн түлөө хэгдээн оролдосотой шанга тэмсэлэй аша үрэнж юуб гэжээ, эб найрамдалай хэрэгтэ хамгаалдаг хүснүүдэй байдал горьтойгоор бэхжээ. Советскэ Союзай уласхоорондын нэрэ хүндэ бүри хэзэр ургаа, уласхоорондын асуудалнууды шийдхэх арга болон дайн байлдаа хэзэ явадал эрид шууд буруушаадаг манай ханинар бүри олон болоо.

Спортын ордон соо болоһон митинг дээрэ Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ ООН-эй Генеральна Ассамблейн гэгээн түлөөлэлтэ эхэтэй сессид дээрэ советскэ делегацийн хэзэн хүдэлмэри тухай тоосоон байхааа гадна, эб найрамдалай болон социализмын хүснүүдэй аша туһада тааруугаар хубилжа байһан мүнөөнэй уласхоорондын байдалы марксистско-ленинскэ ёһоор гүнзгээр шэнжэлэлтэ энэ үгэ соонь хэгдэһэн байна. Энэ үгэ соо эб найрамдалай, арадуудай хоорондын хани барисаанай программа найруулагданхай, энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха ленинскэ политиката манай оройной үнэн сэхэ байһанин баталдагданхай. Гүрэнүүдэй энхэ тайбанаар зэргэ оршон байхань шухала гэжэ арадуудай баалалтаар бүхы правительствонуудай ойлохо, буу зэбсэг нитээрээ, хүсэдөөр хуряаха шухала гэжэ мэдэрхэ саг эрхээ гэгээн этгилт найдабаран энэ үгэ соонь элэрхэйлэн мэдүүлэгдэһэн байна.

Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ бүхы оронуудта хэзэр хонирхогодо. Гадаадн оронууднаа ерэнх олон айлшад Советскэ правительствы толгойлогшын хэлэһэн үгтэ сэсэн мэргэн, удха түгэлдэр үгэ болоно гэжэ тооложо байһанаа онсолон тэмдэглэдэг байна.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнаа хойшо дэлхэй дээрэ политическэ, социальна ехэ хубилалта болоо гэжэ Н. С. Хрущевой мэдүүлхэ Америкын хэблэл мэдэрхэ баатай болоһон байна. Урдань экономикынгоо хүжэлтөөр тусгаар илгаржа байһан США экономикска энэ онсо байдалаа мүнөө гэжэ байна гээд, нүхэр Хрущевой хэлэһэн үгэнүүдье Юнайтед Пресс Интернейшнл агентство ехэ наанагаа зобонгөөр тусгаарлан тэмдэглэһэн байна.

ООН-ий Генеральна Ассамблейн хэзэ Н. С. Хрущевой бусаһан арабан хоног үнгэрөө. Зүгөөр, Нью-Йоркод тэрэнэй байлга, Генеральна Ассамблейн пленарна заседанинууд дээрэ хэлэһэн үгэнүүдны оройдоошье мартагданай. Буу зэбсэг нитээрээ, хүсэдөөр хуряаха тухай советскэ программа, колони оронуудта бээ даанхай байдал олгохо тухай советскэ деклараци, ООН-эй гүйсэдхэхы оронуудай байгууламжы хубилжаха тухай советскэ дурдахуудта ООН-эй Генеральна Ассамблей гол анхараала хандуулан зандаа, мүн тэрэндэ тааралдуулагдан, Ассамблейн хүдэлмэри үргэлжлүүлэгдэнэ. СССР-эй правительствы толгойлогшын Нью-Йоркод сэхэ руунь, эли тодоор хэлэһэн үгэнүүдтэ Нэгдэмэлт Нацнуудай Организацинаа гадна, мүн Америкын хэблэл анхараал хандуула.

«Дайнай эрмэг дээрэ» байлгах гэгээн уршагта политикаа арасхы хүсэдгүй. Америкын милитаристнуудай хорото ашанууды Москвагай ажалшад митинг дээрэ үгэ хэлэхэдэ, Н. С. Хрущев элишлэн харуулаа. Тэдээр бодолгүй хараа бодолоо нэтрүүгээр баримталан, тон аюулай ашанууды гаргана.

Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгтэ Хитадай хэблэл үргэнөөр тохиолно

ПЕКИН, октябрийн 22. (ТАСС). Москвагай ажалшад митинг дээрэ СССР-эй Министруудай Соведэй Түрүүлгшэ Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгтэ Пекиней газетүүд үргэнөөр тохиолно. «Жэньминь жибао» газетэ Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгтэ хүсэдөөр тохилоо. «Дагун бао»,

Асанумын намган хунгадаса
зүбшөөлөө үгэбэ

ТОКИО, октябрийн 22. (ТАСС). Киодо Цусин агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, социалистическэ партиһаа Инэдири Асанумын кандидаар дэбжүүлэгдэһэн Токиогой нэгдэхэ хунгуулийн округто хунгад-

США-гэй, сэрэгэй бүлэглэлүүдэй талаар тэрэнэй союзнигуудай далайн-сэрэгэй хүснүүд элдэб далайнууд болон газара далайнуудта, Атлантикын зүүн талын хубида, Номгон далайн баруун талын районуудта сэрэгэй ехэ манёврууды хэжэ, ядерна дайнай эрхэ байдалда довтолго хэжэ зорилгонууды дүүргэхэ хургаал хэдэг байна. Хойто Атлантическа бүлэглэлэй «бээ даанхай» ядерна хүснүүдье байгуулаха элдэб аргууд Вашингтондо хаража үзэгдэнэ. «Поларис» ракетээр зэбсэглэгдэһэн уһан доогуур явадал онгосонууды НАТО-гэй командованида үгэхэ арга боломжы США-гэй гүрэнэй департамент шэжэлэн үзэжэ байна гээд, Франс Пресс агентство Вашингтондо мэдээсэ. «Джордж Вашингтон», «Патрик Генри» гэжэ түрүүшын уһан доогуур явадал атомна хоёр онгосо Атлантийн далайн хойто талын хубида хаяар харуулай тамаралга хэдэг болохонь.

Энэ харата муухай хэрэгүүдтэ Англи угаа тааруугүй үүргэ дүүргэхэ байна. Англи хадаа бусдай уһан доогуур явадал онгосонууды хойто зүгтэйгөөр португудай оруулаха бэлдэхэ хэжэ байхай. Английн «Таймс» газетын мэдээнүүдэй ёһоор, англо-американска хэлсээн хаяар баталдагданхай. Энэ хэлсээнэй ёһоор, «Мотландинг португудай нэгдэл» «Поларис» ракетнүүдээр зэбсэглэгдэһэн уһан доогуур явадал ядерна онгосонууды хангахын тулаа дурдахуул база байлгахы зүбшөөл Америкын далайн-сэрэгэй хүснүүдтэ үгтэхэ байна. Энэниие «хатан хаан Елизавета I гэгшын хан шэрээдэ нуужа байха үедэ Английн үзүүлдэг нүлөөс хэргэхэ» арга нүхсэл болоно гэжэ Скарборо долоһон митинг дээрэ хаяхан үгэ хэлэһэн премьер-министр Макмиллан тоолоно гэжэ үгэ?

Милитаристска урятайгаар США-да уһангалтын урда тээхи кампани боложо байна. Президентын тушаалда кандидатууд Никсон Кеннеди хоёр монополистическэ капиталда үнэн сэхэр алба хэжэ байһанаа гэршэлэн харуулхын тулаа бээ бөөнөө дутахагүй гэжэ оролдон. Эдэ хоёр кандидатуудай алинииншье Америкын сэрэгэй хүсэ шадалы бэхжүүлэхэбди гэжэ найдуулга үгэдэг байна.

«Нэгшье кандидат эб найрамдалай политикы хамгаалнагуй, Никсон, мүн Кеннеди «хүйтэн дайнай» политикада үнэн сэхэ байна» гээд, Америкын «Нейшн» журнал тэмдэглэнэ.

«Хүйтэн дайнай» зам хадаа «ёһотой дайн байлдаа» нүжэрөөжэ болоо байна гэжэ Спортын ордон соо болоһон митинг дээрэ үгэ хэлэхэдэ, Н. С. Хрущев тэмдэглээ. США-гэй эзэрхэг түрмхэй этгээдүүдэй саг үргэлжэ хэжэ байдал харата муухай үйлэ хэрэгүүд гүрэнүүдэй хоорондохы харилсаа муудхаана. Иймэ харата муухай ашанууды Пентагоний гаргахынь болоулаха хэрэгтэй гэжэ Н. С. Хрущев мэдүүлээ. Энээнэй тулаа «манай экономико хурдан түргэнөөр хүгжэхэ, манай наука ехээр хүжэнги байха, армийнай мүнөө үеын эрхим буу зэбсэгүүдээр хангагданхай байха ёһотой».

Совет арад угаа ехэ илалтанууды туйлаа, Хүн түрэлтэнэй түүхэдхи агууехэ революциин 43 жэлэй ойн болохын урда Совет оройной гайхамшагта амжалтанууды туйлаад байһынь нүхэр Хрущев үгынгөө түгсэхэлэй хуби соо харуулан байна.

«Марксизм-ленинзмын бүгдье илагша хургаалда үнэн сэхэ байдал бидээр зоримгойгоор урагшаа дабшанабид, арадуудай гэгээн гэрэлтэ уг зорилго тээшэ дабшальты зогсоожо шадаха тиймэ хүсэн дэлхэй дээрэ байхагүй». СССР-эй Министруудай Соведэй Түрүүлгшын эдэ үгэнүүд Советскэ Союзай ажалшады угаа ехээр зоригжуулаа. Эдэ үгэнүүд харата муухай ааша, эзэрхэг түрмхэй ябуулга хэжэ им-

периалистическэ политикын урагшагүйдэн халажа байһы харуулаа.

КОЛОНИЗАТОРНУУДАЙ
ХОРОТО НАНААШАЛГАНУУД

«Элитэ, далдашье колонизаторнууд» колони оронуудта нэггэжэ, бээ даанхай, национальна шэнжэтэй боложо байһан бүхы юумые дарахын тулаа урда мэтэ оролдолго гаргана. Колониализм хадаа хосорон халахашы байгаа наа, ехэ гасалан зоболон үзүүлжэ, олон үеын хүнүүдэй ажаллаар байгуулагдан бага бээшэ баялгыг хандарган усадхажа шадаха байна гээд, колониальна оронууд болон арадуудта бээ даанхай байдал олгохо тухай ООН-эй Генеральна Ассамблейн үзэмжэд табидагдан советскэ деклараци соо хэлэгдэнэ.

Энэ декларацие пленарна заседани дээрээ зүбшэн хэлсэхэ гэжэ Генеральна Ассамблейн нэгэн дуугаар шийдхэгдэһэн мэдээжэ. Энээнэй түлөө колони эзэлгүш гүрэнүүдье дуугаа үгэлсэһэн байна. Энэ хадаа колониальна эшгүүритэ муухай гуримы усадхаха эрилтэ хэжэ байдал хүснүүдэй ехэ илалта болоно. Зүгөөр энэ хадаа колониаторнууд зэбсэгэ хуряагаа гэгээн удхатай бэшэ. Энэниие һүүлэй неделин турша соо болоһон ушарнууд шэнээр гэршэлэн харуулжа үгэбэ.

Конгодо империалистнууд ООН-эй генеральна секретарь Хаммаршольдин дэмжэлгээр хуулиа правительствын ажал-абуулгыг таалдуулаха гэжэ али болохоор оролдон, Конгын сэрэгүүдэй штабай начальнык, үймөөшэ полковник Мобуту гэгшые далдалан үмөөрнэ. Өһөндүгөөр хунгаһан парламентда үнэн сэхэ байдал конгынхидэй тэмсэлэе дараха гэжэ энэ урбагшын сэрэгүүд оролдон. Америкын болон бусад колониаторнуудай номлолод Конгые таһалан хубаарилха, ороние колониальна «гуримдань» тэжэрюулэн оруулаха кампани ябуулаар.

США хадаа Лаосой шэнэ правительствы бээ абанги замһаань хадууруулан гаргахы, СЕАТО гэжэ эзэрхэг түрмхэй бүлэглэлдэ оруулхы эрмэлзэнэ. Энэ зорилгоор гүрэнэй секретарин туһалагша Парсонс түрүүтэй Америкын тусхай түлөөлэгшэд Лаосой нийслэл Вьентьянда ерээ, удаань Таиландын нийслэл Бангкокто хүрөөд, эсэстэн Сайгон ошожо, Урда Вьетнамай зонхилогшо Нго Динь Дьемтэй уулзаа.

Энэ аяншалга хэхэдэ, Лаосой правительствода тэдэрн бүдүүлгээр баалалта хэһэн байна. Хилэ дэзүүр гарадаг Меконг мүрэнһөө Лаосой сэрэгүүдэй суухариха тухай Таиланд эрилтэ хээ, мүн Лаосые экономическа талаар хашана. Урда Вьетнамай засаг баригшад хилэ шадарайнгаа сэрэгүүдэе олон болгоод, Лаосой урда талын районууд руу довтолон орохо аюул тохёолдуулна.

Холбоото Штадууд Лаосой правительствода мүнхэ зөөри урьһаар үгэхые найдуулаха мүртөө, Лаосто довтолон орохо заналта хэлэг байна бшуу. Зүгөөр Америкын империалистнуудай хамааралсалгада эсэргүүсэ, Фуми Носавангай хархис үймөөшэ бүлэгтэ эсэргүүсэ, оройнгоо патриотическа, эб найрамдалда дуратай бүхы хүснүүдэе нэгдүүлхын түлөө тэмсэлээ арад зонинь үргэлжлүүлхэдэ.

«Лаос Советскэ Союз хоёрой хоорондо дипломатическа харилсаанай байгуулагдананда Лаосой арад ехээр басаана. Хүгжэлтэ нутагтай, багахан оронууды үмөөрлэг, тэдэнэй доголлын хэрэгүүдтэ хамааралсалгы, тэдэниие империалистнуудай бөөгшолон дарлалгы буруушаадаг бана нэгэ хүсэн түгэлдэр хани манайда мүнөө хүн болоо» гэжэ «Голос Патет-Лао» гэжэ радиогой дамжуулга соо хэлэгдэнэ.

Лаостохи байдалтай хойноһоо совет арад анхараалтайгаар ажаллан хаража байна. Эрхэ сүлөөтэй, бээ даанхай байха эрхээ хамгаалжа байһан эрлэхэг зоригто лаосойхидто совет арад талархана.

В. Линецкий.

Австрийн правительство
тушаалһаа бууха гэжэ
шиидхэбэ

ВЕНА, октябрийн 22. (ТАСС). Вены радио мүнөө һуни нигэжэ мэдээсэ. Тушаалһаа буухынь зүбшөөжэ гуйлгатайгаар республикын президентдэ хандаха гэгээн шийдхэбэри Раабай правительство баталан абаа. 1961 оной гүрэнэй бюджетэй проектээр, тусхайлбал, Австрида пенс түлэхэ шэнэ хуули гаргахы проектын ёһоор хараалагдаһан нэмэлтэ гаргашанууды хангахы мүнхэ зөөри хаанаһаа олохо тухай асуудалаар правительствода ородог Австрийн арадай партиин болон Австрийн социалистическэ партиин хүтэлбэрлэгшэдэй үгээ ойголсожо шадаагүй дээрһэнэ имэ шийдхэбэри абаһан байна.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XV сессид дээрэ

Конгын Республикадахи байдал тухай асуудалаар

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XV сессидэ хабаадаж байһан СССР-эй делегацийн 1960 оной октябрийн 21-дэ хэһэн мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, октябрийн 21. (ТАСС). Конгодохи байдал тухай асуудалаар ООН-эй Генеральна Ассамблейн XV сессидэ хабаадалсаж байһан СССР-эй делегацийн мэдүүлгэ хээ:

Конгын Республикадахи байдал тухай асуудал Советскэ правительствын дурдхалаар ООН-эй Генеральна Ассамблейн сессин зүбшээхэ зүйлдэ оруулагдаа гэжэ мэдээжэ. Энэнтэй дашарамдуулан, тус асуудал мүнөө ямар байдалтай байһынь ООН-эй бүхы гэгшүүдэй элээр ойлогжо абахань шухала байна.

Конгодохи ушар байдалай саашанхы хүгжэлтэ тухай, тусхайлбал, энэ орондо ООН-эй хэжэ байһан ябуулга тухай ООН-эй генеральна секретарь энэ оной октябрийн 17-до Генеральна Ассамблейн пленарна заседани дээрэ мэдүүлгэ хэһэн байна. Гэбшье Конгын Республикадахи бодото байдалы энэ мэдүүлгын эли тодоор харуулаагүй байһанин гэмшэлтэй. Конгодо урда тэһэн хэһэн алдуу эндүүгээ «ООН-эй сэрэгүүдэй» командованин, ООН-эй генеральна секретарин өөрын ямар аар заажа байһан тухай нэгшье үгэ энэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ.

Тээ энэ алдуу эндүүн хэдэн оронууд, тэрэ тоодо Аюулгүйн Соведэй шийдхэгдэһэн ёһоор, Конгын газар дээрэ өөрынгөө сэрэгүүдэе эльгээһэн гүрэнүүд шүүмжэлһэн байгаа бшуу. Энэ оной июлиин 14-д, 22-то, тэршэлэн августын 9-д Аюулгүйн Соведэй гаргаһан шийдхэгдэһэн ямар аар дүүргэгдэж байһан тухай элдхэл соо нэгшье үгэ хэлэгдэнэгүй. Тэрэнэй орондо «Конгын арадай хэрэгжэмжы» хангахы эрмэлзэлтэ тухай, «эдэ хэрэгжэмжнүүдэнь хангахы эрэгтэй засаг баригшадые дэмжэнэ» ООН-эй хэжэ байһан ажал-ябуулга тухай зорюута тон балар бүдхээр хэлэгдэһэн байха юм.

Сэрэгтэй, мүн бусадые туһаламжа ООН-эй зүгһөө Конгын Республикын хуулиа правительствода үзүүлэгдэхэ, мүн тус орон туһаа ООН-эй абаһан бүхы хэмжээ-ябуулганууд тэрэнэй хуулиа правительствотай хамта, иматгал тэрэнэй зүбшөөлөөр бэлүүлэгдэхэ ёһотой гэжэ Аюулгүйн Соведэй дээрэ дурсагдан шийдхэгдэһэнүүд соо эли тодоор тодорхойлогдон байгаа. Гэбшье Аюулгүйн Соведэй энэ заабарине генеральна секретарь урда мэтэ хэрэгсээнгүй. Конгын хуулиа правительство тухай дурданыг гараад, Нэгдэмэлт Нацнуудай Организацин «хамтаараа ябуулга хэхэ» ёһотой ямаршье мэдэгдэгүй хүснүүдэ дэмжэхэ шухала байһан тухай, тэдэнтэй «зүбшэл хэһэн» тухайгаа генеральна секретарь дахиад хэлэһэн байна.

Конгодохи байдал тухай, энэ орон туһаа ООН-эй хэжэ байһан ябуулга тухай юундэ генеральна секретарь имэ балар бүдхээр хэлээ гэжэ? Конгын Республикын газар дээрһэнэ Бельгийн сэрэгүүдэе гаргахы тухай, бээ даанхай байдалаа бэхжүүлхэ, газар нутагаа бүрин бүтэн байлгахы хэрэгтэнэ Конгын Республикын хуулиа правительствода туһаламжа үзүүлхэ тухай Аюулгүйн Соведэй эли тодо зааба.

НЬЮ-ЙОРК, октябрийн 22. (ТАСС). Политическэ комитетэй үсэгэлдэр үдэрэй заседани дээрэ буу зэбсэг хуряаха тухай асуудал зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжлүүлэгдээ. Энэ заседани дээрэ нэгэ хүн—Италийн делегацие толгойлогшо Гариано Мартино үгэ хэлэһэн байна. Буу зэбсэг хуряаха, хиналта хэхэ тухай асуудалаар баруун гүрэнүүд

«Кубада довтолго хэхэ аюул тохёолдожо байна»

Рауль Роа гэгшын мэдүүлгэ Нью-Йорк, октябрийн 22. (ТАСС). Юнайтед Пресс Интернейшнл агентствын корреспондент ООН-эй штаб-квартираһаа нигэжэ мэдээсэбэ. «Гватемалада байрлажа байһан, тингээд Холбоото Штадууднаа туһаламжа абадаг» зэбсэгтэ хүснүүдэй «ямаршье үедэ» довтолон орожо болохо байһы Куба хүлээжэ байна гээд, Кубын гадаадн хэрэгүүдэй министр Рауль Роа үсэгэлдэр мэдүүлээ.

«Добтолго хэхэ хүснүүдтэй хамтархын тулаа Гватемалада нуюсаар бэлдхэгдэһэн аэродром дээрэ Пуэрто-Рикһээ США-гэй 18 сэрэгэй самуэлт октябрийн 20-до сэрээ» гэгээн «үнэмшмээр гэршэ баримта» Кубын правительствода бин гэжэ тэрэ хэлээ.

рин дүүргэлтэ тухай мэдүүлгэ соо юундэ тодорхойгоор хэлэгдэнэгүй гээшэб, Конгодо юунэй боложо байһы хаража үзэбэл, энэндэ харюу үгэхэдэ тон хилбар байна. Тус оронһоо абаһан мэдээнүүд дээрэһээ хаража үзэхэдэ, Конгын газар дээрһэнэ Бельгийн сэрэгүүдэе болон сэрэгтэй хүдэлмэрилэгшэдэе гаргахы хүдэлмэри мүнөө хүртээр түгсэхэгдөөгүй байһаар, Тэрэ байтаг Бельгийн колонизаторнууд Конгодо бүри олоороо бусажа ерэнэ, тэршэлэн ООН-эй тугые халхаша болгон, баруун гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд сэрэн гэгээн мэдээсэлүүд улам бүри олоор абтадаг боложо байна.

Аюулгүйн Соведэй шийдхэгдэһэн абаһан байбашье, Африкын залуу республикын политическэ бээ даанхай байдалы, бүрин бүтэн байлгыг хангахы бодото хэмжээнүүдэе генеральна секретарь, «ООН-эй сэрэгүүдэй» командовани абаһагүй гэжэ бүгдэндэ эли болоод байна. Энэ республикада урда мэтэ аюул тохёолдон зангаараа.

Зүгөөр энэһэнэ ондоошье юумнүүд хэгдэнэ. Конгын Республикадахи байдалай улам бүри мууджа байһы һүүлэй үеын хэдэ хэдэн баримтанууд гэршэлжэ үгэнэ бшуу. Мүнөө ямар байдал тохёолдоод байнаб гэхэдэ, Конгын Республикын хуулиа правительство өөрынгөө үүргэ бэлүүлхэ бүхы арга боломжоһоо хангадхы, энэ правительствы толгойлогшо г-н Лумумба үнэндөө гэрэй арестда оронхой гэхэдэ болоно. Орон доторхи байдал тухай өөрөө нуюураараа элдхэхэ үгэхын тулаа ООН-эй Генеральна Ассамблейд эрэхэ арга боломжоё тэрэ хангадхы байха юм. «ООН-эй сэрэгүүдэй» командовани тэрэнэй Нью-Йоркод аюулгүйгөөр эрлэгшын ямаршье бэрхшээлгүйгөөр хангажа шадаха байгаа ха юм.

Конгын Республикын дээдэ органо—Конгын парламентын наадгүйгөөр ажал-ябуулгата эрхилхэ эрхэ байдал бии болгологһоо «ООН-эй сэрэгүүдэй» командовани, генеральна секретарь өөрөө үнэндөө арсаһан байна гэжэ.

Конгын парламентын хүдэлмэрилхэ шухала эрхэ байдал бии болгохо тухай ООН-эй Генеральна Ассамблейн XV сессид дээрэ нэгтэ бээшэ хэгдэһэн эрилтэнүүдтэ тэдэрн ямаршье анхараал хандуулаагүй.

Иймэ байдалда ямар тайлбары үгэхэ болохооб гэхэдэ, Конгын долоон сэрэгүүдтэ хамаралсахагүй тухай мэдүүлгнүүдэе хэдэг болобошье, «ООН-эй сэрэгүүдэй» командовани, генеральна секретарь Конгын парламенты «арлуулхагүй» гэгээн оролдолго гаргана. Юуб гэхэдэ, парламент хадаа урда мэтэ оройной хуулиа правительствын эрхэ түлөөлэгшэе баталжа, Мобуту болон тэрэн шэнги бусад этгээдүүдэй хуули бусын уршагта ябуулга хэдэг байһынь хүсэдөөр элишлэхэ гэжэ тэдэрн айдгаар байна.

Катанга провинциин «өөрыгөө хамгаалагша» гэдгые тусгаарлаха тухай энэ провинциин засагаархидтай «ООН-эй сэрэгүүдэй» командовани хаяхан хэлсээ баталаа гэжэ

мэдээжэ болоо. Энэ хэлсээн Конгын Республикын хуулиа правительствода эсэргүүсэдэг гэгшын бүлэгы мэдэрхэ тээшэ дэлхэ үшөө нэгэ алхам болоошэ. Тиймэ болохоолоороо, «ООН-эй сэрэгүүдэй» командовани хадаа колонизаторнуудай аша туһада болон, республикын хуби боломж бааралгы үлөөхэ гэжэ эрмэлзэжэ.

Тинхэтэй хамта Конгодохи «ООН-эй сэрэгүүдэй» командовани «Н» до ородог оронуудай мэдэлэ саашаа орожо байна. Бин мэдэһэнэй ёһоор, Конгодохи ООН-эй сэрэгтэй штабай 86 офицерининь НАТО-до болон бусад нэг хэг түрмхэй сэрэгтэй бүлэгтэ тэ ородог оронуудай түлөөлөгшөөр, түлөөлэгшэе элэһэн байна. Тэрэнһээ гадна, НАТО, СЕАТО, СЕНТО бүлэглэлдэ ородог оронуудай 500 гаран гүй-техникескэ мэргэжэлтэдэ гого байдаг.

Тиймэ болохоолоороо, Конгодо Аюулгүйн Соведэй шийдхэгдэһэн зорюута дүүргэхгүй гэгшын литика үргэлжлүүлэгдэнэ тоолохо бүхы үндһэн баримта Аюулгүйн Соведэй энэ оной июн 14-нэй, 22-ой, тээшэлэн августын 9-нэй шийдхэгдэһэнүүдэе хэрэггүйгөөр Конго тухай асуудал ООН-эй Генеральна Ассамблей онсо яаралтай сессин гаргаһан золионцы зарим гүрэнүүд өмнөө аша туһада хэрэгтэнэ гэжэ советскэ делегаци уридшалан хамгаан байгаа. Иймэ ябуулгын хэдэг байһанин мүнөө бүри хандоор харагдадаг боложо байһаар Конгодохи байдалай хайжардан саашаада мууджа байһан дээрэ бүгдэллэһэн эб найрамдалда, дуудай аюулгүй байдалда урда тэ аюулай тохёолдожо байһынь тал энээгээр тайлбарилжа болно байна.

Эдэ бүгдэ халаа Конгодо байдалда Советскэ правительство урда тэһэн үгэһэн сэгнэлтэе урдахи гэршэлжэ үгэнэ. Унэ юм сэхэ руунь харадаг болохо хэрэгтэ Конгодо тохёолдон шахаһан байдал гансахан энэ нутагта буюу байһан ушар бэшэ байна. Конгын арадта амгалан ёһоор алаха, бээ даанхайгаар ажаллаа эрхэ байдал хангахы тухай асуудал Африкада, бүхы дэлхэйдэ удхашанартай. Нэгдэмэлт Нацнуудай Организацин дээдэ органо бологшо тэрэнэй Генеральна Ассамблей эб найрамдалай, аюул байдалай аша туһада, Конгын арадай аша туһада зорюулан, Конгын байдалы гуримшуулжа шахаһан бүхы дэлхэйн хүн зондо харуула болоно. Эб найрамдалай хэрэгтэ гахын тулаа, Африкадахи шахаһан дуу шанга байдал зайсуулхы тулаа Конгодохи кризисые шийдхы арга боломжнууд хүсэдөөр хийлэгдэхэ ёһотой.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ

1961 ондо абтаха
„БҮРЯТ ҮНЭН“
газетые захилга октябрийн 1-һээ эхилдэ

Хэлхээ холбооной конторо, отделени, почтадын бүхэн, предпряти, эмхи зургаан, совхоз болом колхозуудтхи хэблэл тараадаг олонийтын түлөөлэгшэд захиал аба.

Газетэ захиха үнэ сэн:
12 нарын—60 түхэриг, 6 нарын—30 түхэриг.
НҮХЭД УНШАГШАД, „Бурят үнэн“ газеттээ шамдана захит!